



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.**

**Huth, Adam**

**Augustæ Vindelicorum, 1732**

25. De exceptionibus

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

Reus omnino nihil; si tamen Actor aliquam pro se præsumptionem attulerit, potest Reo juramentum purgatorium deferri; si verò nec hanc attulit, Reo non potest deferri juramentum, sed absolvendus est. Schmalzgr. à n. 43. hic.

Q. 6. Quis sit effectus juramenti necessarii? Resp. Purgatorii, de quo ad Tit. de purg. Can. effectus est purgatio suspicionis. Suppletorii tantum delati effectus est absoluta necessitas illud præstandi; nec enim absque justa causa recusari potest, vel adversario referri c. fin. h. t. L. 12. §. 1. & 2. C. de reb. cred. Effectus delati & præstiti est, ut probationem imperfectam integret & perficiat, c. & L. cit. Sententia tamen lata pro eo, qui probationem complevit per juramentum, ita firma non est, ut aliæ sententiæ. Ratio, quia potest post decendum, ab eodem etiam iudice rescindi & retractari propter instrumenta noviter reperta. L. 31. ff. h. t.

De juramento in litem videatur Tit. ff. de in litem jur.

## TITULUS XXV.

### De Exceptionibus.

Q. 1. Quid & quotuplex sit exceptio? Resp. ad I. Exceptio, prout est hujus loci & strictè accepta, est exclusio actionis, quam Actor contra Reum in judicium deducit.

K 4

Resp.



*Resp.* ad 2. Alia est exceptio *facti*, quâ Reus repellit Actorem nullo jure agentem, ut si quis agat ex empto ad equum tradendum, cum emptio nunquam præcesserit. Alia *Juris*, quâ Reus excludit actionem ipso quidem jure competentem sed cujus nomine iniquum sit Reum condemnari. Item alia est exceptio *Realis*, uti est exceptio rei Judicatæ, doli mali, quod metûs causâ; alia *personalis*, quæ non causæ, sed personæ intuitu datur. talis est exceptio *competentia*, quam certæ personæ habent. *L. 7. ff. h. t. L. 12. & 13. ff. solut. matr. L. 21. ff. de pactis.* Celebrerrima divisione exceptio dividitur in *Peremptoriam*, seu *Perpetuam*, quæ jus Actoris omnino perimit, actionem penitus tollit, semperque & perpetuo obstat: v. g. exceptio contractûs invalidi, pacti de non petendo, transactionis, rei judicatæ, &c. *§. 9. Inst. h. t. L. 3. princ. ff. eod.* Et in *dilatoriam*, quæ principalem causam & actionem non perimit, sed tantum differt ad tempus. *§. 10. Inst. h. t.* ut si judex dicatur incompetens; si Procurator negetur habere mandatum, si Reus conqueratur se spoliatum &c.

*Q. 2. A quibus proponi debeant & possint exceptiones? Resp. 1.* Ut sortiantur effectum, debent proponi à Reo in judicio *L. 9. C. h. t. c. 4. eod.* Judex exceptionem, licet sibi notam, ex officio (*regulariter ob L. 24. & 27. C. de Procurat.*) implere non tenetur. arg. *L. 11. C. de appell.* Ratio, ne videatur judicis officium deponere & advocati in se suscipere.

*Resp.*



*Resp. 2.* Exceptiones reales etiam à Reorum heredibus opponi possunt: quia hi in universum illorum jus succedunt. *L. 11. ff. de divers. temp. praescript.* Exceptiones etiam reales Reis competentes fidejussoribus eorum profunt. *§. 4. Inst. de replicat.*

*Resp. 3.* Exceptiones à Reo excommunicato, etiam excommunicatione majori, possunt opponi *c. 5. h. t.* Ratio, quia exceptio habet rationem defensionis, quæ excommunicato neganda non est. Perinde est, sive exceptiones in scriptis, sive viva voce proponantur. *AA. comm.*

*Resp. 4.* Potest quis ad excludendam unam actionem uti pluribus exceptionibus, etiamsi diversa sint. *L. 8. ff. h. t. c. 20. de reg. jur. in 6.* Ratio, quia nemo prohibetur uti pluribus defensionibus. In Camera tamen Imperiali, licet contrarium sit de jure communi *L. 8. & 9. C. h. t.* omnes exceptiones non successivè, sed simul proponendæ. *Ord. cam. p. 3. tit. 34. & 37. idem obtinet vi Recess. Imper. de Anno. 1654. §. es soll such hinführo*

*Q. 3. Exceptiones dilatoria quando opponenda?*

*Resp. 1.* Jure communi regulariter ante litis contestationem. *L. 12. & 13. C. h. t. L. 40. §. 3. ff. de Procurat. c. 20. de sent. & re jud.* Ratio, quia hæc dilationes opponuntur ad iudicium differendum, ejusque ingressum impediendum; ergo. Exceptiones iudicis personam respicientes debent ante omnem actum opponi, ne aliàs reus videatur in Judicem consensisse.

K 5

*Resp.*



*Resp. 2.* Dantur casus, in quibus exceptiones dilatoriae post L. C. opponi possunt: & 1. quidem, si exceptio primum superveniat post litteras contestatas *L. 11. §. 8 ff. de interr. in jure faciend.* Si exceptio ante L. C. opponi quidem debuisset, sed post eam modò innotuerit, idque Reus post juramento testari. *c. 4. h. t.* quod cap. hic notandum. 3. Vel si antea quidem innotuit, sed tum probari non poterat, acquisitâ postmodum facultate probandi. arg. *c. 4. de elect. in 6.* Si exceptio prius omissa statim & in continentibus post L. C. opponatur, aut post lapsum terminum *L. Lecta. 40. §. dicebam. ff. de reb. cred.* 5. Si exceptiones dilatoriae sint tales, ut judicium & retroacta annullent, ut si excipiat, quòd Procurator sine mandato egerit, neque Dominus velit ratum habere. *L. 24. C. de Procur.* 6. Exceptio excommunicationis majoris in quacunque parte judicii dilatorie opponi potest, licet Reus malitiosè distulerit exceptionem istam formare. *c. 1. h. t. c. 1. eod. in 6.*

*Q. 4. Exceptiones peremptoriae quando proponenda? Resp. 1.* Hodie regulariter à tempore litterarum contestatarum opponi possunt, usque ad sententiam definitivam, non post eam. *L. 4. §. 9. C. b. c. c. 1. de lit. contest. in 6.* 2. Casus in quibus exceptiones peremptoriae, etiam post sententiam opponi possunt, sunt: Si opponitur *exceptio nullitatis* sententiae ex quacunque causa. Si opponitur exceptio, quae sententiam rescindit, ut exceptio, restitutionis in integrum. *L. 36. ff. de minor.*



Vel quæ sententiam non quidem oppugnat, sed tamen executionem impedit aut moderatur, v. g. exceptio S. C. Maced. Vellej. exceptio non numeratæ pecuniæ, competentis &c. *L. 11. ff. ad S. C. Maced.*

*Q. 5. Quale remedium competat Actori contra exceptionem Rei? Si exceptio à Reo opposita Actori videatur insufficiens ad actionem suam excludendam, is se tuebitur replicatione; quodsi hæc replicatio justa & efficax non videatur, à Reo ad eam elidendam duplicatio opponitur: quæ ipsa etiam per triplicationem ab Actore; & hæc per quadruplicationem à Reo oppugnari potest. Ulterius ne lites nimium protrahantur, non proceditur, nisi fortè ex gravibus motivis, sed debet in causa concludi.*

*Q. 6. Quis finis sit & effectus exceptionis? Resp. 1. Finem exponit Imp. princ. Inst. h. t. 2. Effectus exceptionis est, quòd dilatoria, ritè probata, liberet à observatione iudicii; peremptoria verò liberet penitus excipientem ab instituta actione, &c. Deinde, quòd Reus excipiendo fiat actor secundum quid. *L. 1. ff. h. t.* Reus tamen excipiens si deficiat in probatione suæ exceptionis, per se non censetur fateri intentionem Actoris, modò purè excipiat *c. 63. de R. I. in 6. c. 6. h. t. L. 9. ff. eod.* De exceptionibus in specie agit *h. t. Leur. à Capite II. Q. 872, usque ad finem Tituli, quem vide.**

TITU-